

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA
JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
ZA RAZDOBLJE 2021. - 2023.**

Zagreb, rujan 2020.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	1
1. UVOD	2
2. TEMELJNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2021. - 2023.	2
3. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	3
3.1. Obveze upravnih tijela, proračunskih korisnika i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	3
3.2. Izmjene i dopune finansijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	5
4. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	5
4.1. Izmjene i dopune proračuna i projekcija	6
4.2. Planiranje protestiranih jamstava.....	7
4.3. Planiranje i evidentiranje beskamatnog zajma	9
5. DOSTAVA DOKUMENATA I UNOS PODATAKA	11
5.1. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu.....	11
5.2. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti 12	
5.3. Dostava ugovora te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima (Obrazac IZJS - Izvješće o zaduženju/jamstvu/suglasnosti)	13
5.4. Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe.....	13
6. PLANIRANJE RASHODA PRORAČUNSKIH KORISNIKA U SKLOPU DECENTRALIZIRANIH FUNKCIJA.....	14
7. NAJAVA: NOVOSTI KOJE DONOSI NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANCIRANJU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	14
8. DOSTUPNOST MATERIJALA NA MREŽNOJ STRANICI MINISTARSTVA FINANCIJA	17

1. UVOD

Prema proračunskom kalendaru, Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada) usvaja smjernice ekonomiske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje koje između ostalog sadrže ciljeve ekonomске politike za trogodišnje razdoblje te makroekonomski i fiskalni okvir opće države. Smjernice za izradu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. i projekcija za 2022. i 2023. (dalje u tekstu: Smjernice) koje je Vlada usvojila na sjednici održanoj 24. rujna 2020. izrađene su na temelju Nacionalnog programa reformi Republike Hrvatske za 2020. i Programa konvergencije Republike Hrvatske za 2020. i 2021. godinu.

Sukladno Zakonu o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15), a na temelju Smjernica, Ministarstvo financija je sastavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2021. - 2023. (dalje u tekstu: Upute).

Upute sadrže:

1. temeljne makroekonomiske pokazatelje iz Smjernica,
2. metodologiju izrade prijedloga finansijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
3. metodologiju izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
4. dostavu dokumenata i unos podataka,
5. planiranje rashoda proračunskih korisnika u sklopu decentraliziranih funkcija,
6. novosti koje donosi Nacrt prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
7. dostupnost materijala i
8. obrasce za izradu prijedloga finansijskog plana.

Ove Upute dostavljaju se svim županijama, gradovima i općinama kako bi, na temelju istih i u skladu s odredbama Zakona o proračunu, izradile upute za izradu proračuna jedinice i dostavile ih svojim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima.

2. TEMELJNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2021. - 2023.

Smjernice za izradu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. i projekcija za 2022. i 2023. sadrže: makroekonomski i fiskalni okvir RH, visinu finansijskog plana državnog proračuna po razdjelima organizacijske klasifikacije za prethodnu i tekuću proračunska godinu, kao i visinu finansijskog plana u narednom trogodišnjem razdoblju. Finansijski plan obuhvaća visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa odnosno aktivnosti koje proizlaze iz trenutno važećih propisa te visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti. Smjernice također sadrže i ciljane vrijednosti salda kojih se izvanproračunski korisnici, odnosno trgovacka društva i druge pravne osobe koje ulaze u obuhvat sektora opće države, trebaju pridržavati u nadolazećem srednjoročnom razdoblju.

Smjernice su objavljene na mrežnoj stranici Ministarstva financija

<https://vlada.gov.hr/UserDocs/Images//2016/Sjednice/2020/Rujan/11%20sjednicaVRH//11%20-%202020Smjernice.pdf>.

3. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni su izrađivati finansijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10, 120/13 i 1/20) i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19) te se pridržavati ovih Uputa.

3.1. Obveze upravnih tijela, proračunskih korisnika i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Upravno tijelo za financije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je na temelju navedenih zakonskih propisa i ovih Uputa **dužno izraditi svoje upute** za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te izradu finansijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti te ih **dostaviti svojim upravnim tijelima i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima**. Upute upravnog tijela za financije obvezno sadrže:

- Temeljna ekonomska ishodišta i prepostavke za izradu prijedloga proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i prijedloga finansijskih planova njezinih proračunskih i izvanproračunskih korisnika.
- Opis planiranih politika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sljedeće tri godine.
- Visinu finansijskog plana po proračunskim korisnicima koja sadrži visinu finansijskog plana za prethodnu proračunsku godinu i tekuću proračunsku godinu, te visinu finansijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, raspoređen na:
 - visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i
 - visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti.
- Način pripreme te terminski plan za izradu proračuna i prijedloga finansijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Šifre i nazive zajedničkih programa te aktivnosti i projekata u skladu s kojima će korisnici izraditi svoj finansijski plan.

Sukladno zakonskim propisima, proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave svoje finansijske planove dostavljaju upravnom tijelu u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijoj su nadležnosti, a nadležno upravno tijelo jedinice objedinjuje svoj finansijski plan s finansijskim planovima proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti te ih dostavlja upravnom tijelu za financije u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravno tijelo za financije na temelju

tako dostavljenih finansijskih planova izrađuje proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su, kao i prethodnih godina, u svom finansijskom planu iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili podmirivanje dijela rashoda korisnika izravno s računa proračuna.

Prijedlog finansijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika (županijske uprave za ceste) za razdoblje 2021. - 2023. u skladu s odredbama Zakona o proračunu sadrži:

- procjene prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2021. - 2023.,
- plan rashoda i izdataka za razdoblje 2021. - 2023., razvrstane prema proračunskim klasifikacijama i
- obrazloženje prijedloga finansijskog plana.

Zbog nedoumica vezano za nadležnost i proceduru izrade prijedloga finansijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika i vezano uz primjenu Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, ukazujemo na sljedeće:

- Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prijedlog finansijskog plana izrađuju po programskoj i ekonomskoj klasifikaciji i po izvorima financiranja.
- Program je skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja. Program se sastoji od jedne ili više aktivnosti i/ili projekata, a aktivnost i projekt pripadaju samo jednom programu.
- Sukladno odredbama članka 9. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama sve aktivnosti i projekte **razdjel** (primjerice nadležno upravno tijelo) **utvrđuje i grupira u programe, a zatim programe, aktivnosti i projekte prijavljuje upravnom tijelu za financije** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- O utvrđenoj programskoj klasifikaciji razdjel (nadležno upravno tijelo) obavještava proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti, a proračunski korisnici mogu aktivnosti i projekte, iz svoje nadležnosti, dodatno razraditi za svoje potrebe.
- Sukladno članku 13. navedenoga Pravilnika **upravno tijelo za financije** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave **dodjeljuje označe programa, aktivnosti i projekata** planiranih u prijedlogu finansijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti.
- Sukladno članku 19. stavku 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama **upravno tijelo za financije** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave **određuje** nazive i brojčane označe druge razine izvora financiranja.

Upravna vijeća, školski odbori i ostala upravljačka tijela proračunskih korisnika jedinica (škole, vrtići, knjižnice ...) obvezni su usvojiti finansijski plan do kraja godine, kako bi se od 1. siječnja 2021. godine mogle preuzimati i izvršavati nove obveze.

Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prihode i primitke, rashode i izdatke za 2021. godinu planiraju, kao i prethodnih godina, na razini podskupine (treća razina računskog plana), a za 2022. i 2023. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana). Temeljem zahtjeva nadležne jedinice, proračunski korisnici

mogu izrađivati i prijedlog financijskog plana na razini odjeljka (četvrta razina računskog plana). Međutim, **upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo obvezno je usvojiti financijski plan korisnika, a predstavničko tijelo proračun za 2021. godinu na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije za 2022. i 2023. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana).**

Sukladno odredbama Zakona o proračunu predstavničko tijelo daje suglasnost na prijedlog financijskog plana županijske uprave za ceste zajedno s donošenjem proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave.

3.2. Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020. detaljno su obrazloženi postupci izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog učestalih upita podsjećamo da je izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moguće izraditi na sljedeće načine:

- Kada je riječ o promjenama u financijskom planu proračunskih korisnika koje su vezane uz financiranje iz izvora općih prihoda i primitaka, odnosno iz nadležnog lokalnog proračuna, **izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika nisu moguće bez suglasnosti** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno preraspodjela ili izmjena i dopuna proračuna u čijoj je proračunski korisnik nadležnosti.
- **Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika** vezane uz „fleksibilne“ izvore (vlastite i namjenske prihode i primitke) moguće je urediti na različite načine uz suglasnost jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Preporuka je da jedinice odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razrade proceduru za donošenje izmjena i dopuna financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti, a svi proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su uskladiti svoj financijski plan s izmijenjenim i dopunjениm nadležnim proračunom.

4. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Metodologija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba navedenoga Zakona, ponajprije Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Metodologija izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije se mijenjala u odnosu na prethodnu godinu.

Napominjemo kako je Ministarstvo financija Uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2020. - 2022. dalo upute i primjere:

1. uključivanja značajnog manjka kroz izmjene i dopune proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

2. uključivanja višegodišnjeg kapitalnog projekta koji se financira iz zaduživanja u izmjene i dopune proračuna,
3. planiranja višegodišnjeg EU projekta za koji treba osigurati predfinanciranje iz općih ili namjenskih prihoda i primitaka ili vlastitih prihoda jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i
4. uključivanje svih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka škola u proračun nadležne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (pomoći iz državnog proračuna te plaće i drugi rashodi za zaposlene).

Navedenih uputa potrebno je pridržavati se i kod izrade proračuna i prijedloga finansijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje 2021. - 2023.

Zbog uočenih manjkavosti u primjeni proračunskih klasifikacija i definiranju samih programa, kao i neujednačenosti u primjeni, napominjemo kako je Uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2014. - 2016. dan prijedlog programa koji je temeljen na najboljoj međunarodnoj praksi u definiranju programa za lokalne i regionalne razine te propisanim nadležnostima. Isti su dostupni i na mrežnim stranicama Ministarstva finančija <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/105> i na <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/upute-za-izradu-proracuna-jlp-r-s/205>. Riječ je o preporuci pa primjena predloženih programa nije obvezna.

Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020. obrazloženi su načini i mogućnosti sukcesivnog i višegodišnjeg planiranja pokrića manjka iz prethodne(ih) godine, kao i korištenja kumuliranog viška u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedenih uputa potrebno je pridržavati se i kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2021. - 2023.

Kako bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje, ponovno ukazujemo na preporuku iz Uputa prethodnih godina da se svi navedeni materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljaju u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

4.1. Izmjene i dopune proračuna i projekcija

Sukladno odredbama članka 39. Zakona o proračunu *izmjene i dopune proračuna provode se po postupku za donošenje proračuna i projekcija*. Zbog uočenih nepravilnosti u primjeni navedene odredbe treba istaći kako je navedenom odredbom propisano **donošenje izmjena i dopuna proračuna**, odnosno akta kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za tekuću proračunsku godinu, međutim nije predviđena izmjena usvojenih projekcija za sljedeće dvije proračunske godine. Zbog nemogućnosti izmjena projekcija, a izvjesno je da će primjerice u tekućoj proračunskoj godini doći do izmjena koje će utjecati i na projekciju sljedeće dvije proračunske godine, nužno je da predstavničko tijelo jedinice donošenjem odluke o izmjeni odluke o izvršavanju proračuna za tekuću proračunsku godinu navede koje se finansijske promjene očekuju u sljedeće dvije projicirane proračunske godine. Izmjene navedene u odluci o izmjeni odluke o izvršavanju proračuna za tekuću proračunsku godinu, moraju biti planirane u proračunu za sljedeću proračunsku godinu.

4.2. Planiranje protestiranih jamstava

Jamstvo je instrument osiguranja kojim davatelj jamstva jamči za ispunjenje obveza za koje se daje jamstvo. Prema propisima o proračunskom računovodstvu, plaćanja po danim jamstvima do sada su se planirala u proračunom i iskazivala u izvještajima o izvršenju proračuna u okviru izdataka, a povrati sredstava po isplaćenim jamstvima u okviru primitaka. U Računskom planu, u okviru skupine 51 Izdaci za dane zajmove, koristili su se zasebni analitički računi za dane zajmove po protestiranim jamstvima. Budući da su plaćanja po danim jamstvima bila klasificirana u okviru izdataka, a povrati sredstava po isplaćenim jamstvima u okviru primitaka, navedeni poslovni događaji nisu imali utjecaj na visinu deficita proračuna.

Državni ured za reviziju ukazao je u Izvještaju o provedenoj reviziji Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna za 2019. godinu na to da prema ugovorima o izdavanju jamstava koji se sklapaju sa tražiteljima jamstava, ukoliko dođe do plaćanja po jamstvu iz sredstava državnog proračuna, tako isplaćeni iznos se smatra dospjelim potraživanjem, a tražitelj jamstva je obvezan odmah nakon izvršenog plaćanja, vratiti sredstva u državni proračun uvećano za zakonsku zateznu kamatu i pripadajuće troškove. Upravo zbog navedenoga, plaćanja na temelju protestiranih jamstava ne smatraju se danim zajmovima te ih je potrebno u državnom proračunu klasificirati kao rashod, a ne kao izdatak.

Slijedom navedenog, pristupilo se izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu u kojem su, između ostalog, brisani dosadašnji računi izdataka i primitaka, a otvoreni novi računi rashoda i prihoda vezano uz protestirana jamstva. Stoga će se od 2021. godine plaćanje po protestiranim jamstvima planirati i izvršavati na novim računima razreda 3 Rashodi poslovanja, a povrati po plaćenim protestiranim jamstvima na novim računima razreda 6 Prihodi poslovanja.

Sukladno odredbama Zakona o proračunu jamstva mogu davati: državni proračun, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, izvanproračunski korisnici te pravne osobe u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu Republike Hrvatske. Jamstva se mogu davati trgovackim društvima, određenim domaćim pravnim osobama, nerezidentima. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne mogu davati jamstva građanima i kućanstvima, ali mogu pravnoj osobi u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanovi čiji je osnivač za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove. Pod pojmom „obveza“ podrazumijevaju se obveze nastale dugoročnim zaduživanjem za investiciju. Sukladno odredbama Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 55/09 i 139/10) pod pojmom investicije podrazumijevaju se rashodi za nabavu nefinancijske imovine (osim prijevoznog sredstva u cestovnom prometu – osobnog automobila).

Stavka na kojoj treba planirati rashode u okviru razreda 3 odnosno prihode u okviru razreda 6 ovisit će o krajnjem korisniku jamstva. U nastavku se navode odjeljci i osnovni računi na kojima će se evidentirati protestirana jamstva kako bi JLP(R)S mogle odrediti stavke za planiranje:

3635 Pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima

36351 Pomoći županijskim proračunima po protestiranim jamstvima

36352 Pomoći gradskim proračunima po protestiranim jamstvima

- 36353 Pomoći općinskim proračunima po protestiranim jamstvima
- 36354 Pomoći HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u po protestiranim jamstvima
- 36355 Pomoći ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima
- 36356 Pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima

3663 Pomoći proračunskim korisnicima po protestiranim jamstvima

- 36631 Pomoći proračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima
- 36632 Pomoći proračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima

3824 Donacije neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima

- 38241 Donacije neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima

3865 Kapitalne pomoći trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima

- 38651 Kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima
- 38652 Kapitalne pomoći tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima
- 38653 Kapitalne pomoći tuzemnim obrtnicima po protestiranim jamstvima

Evidencije povrata po protestiranim jamstvima provodit će se na sljedećim odjeljcima i osnovnim računima:

6372 Povrat pomoći danih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima

- 63721 Povrat pomoći danih proračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima
- 63722 Povrat pomoći danih proračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima
- 63723 Povrat pomoći danih županijskim proračunima po protestiranim jamstvima
- 63724 Povrat pomoći danih gradskim proračunima po protestiranim jamstvima
- 63725 Povrat pomoći danih općinskim proračunima po protestiranim jamstvima
- 63726 Povrat pomoći danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u po protestiranim jamstvima
- 63727 Povrat pomoći danih ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima
- 63728 Povrat pomoći danih izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima

6633 Povrat donacija danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima

- 66331 Povrat donacija danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima
- 6634 Povrat kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima
- 66341 Povrat kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima
- 66342 Povrat kapitalnih pomoći danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima

66343 Povrat kapitalnih pomoći danih tuzemnim obrtnicima po protestiranim jamstvima

Proračunski korisnici koji su primatelji jamstava u slučaju protestiranja jamstva prihode i rashode evidentiraju na sljedećim odjeljcima i osnovnim računima:

6371 Pomoći primljene unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima

63711 Pomoći iz državnog proračuna po protestiranim jamstvima

63712 Pomoći iz županijskih proračuna po protestiranim jamstvima

63713 Pomoći iz gradskih proračuna po protestiranim jamstvima

63714 Pomoći iz općinskih proračuna po protestiranim jamstvima

63715 Pomoći od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a po protestiranim jamstvima

63716 Pomoći od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna po protestiranim jamstvima

63717 Pomoći od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima

3636 Povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima

36361 Povrat pomoći primljenih iz državnog proračuna po protestiranim jamstvima

36362 Povrat pomoći primljenih iz županijskih proračuna po protestiranim jamstvima

36363 Povrat pomoći primljenih iz gradskih proračuna po protestiranim jamstvima

36364 Povrat pomoći primljenih iz općinskih proračuna po protestiranim jamstvima

36365 Povrat pomoći primljenih od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a po protestiranim jamstvima

36366 Povrat pomoći primljenih od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna po protestiranim jamstvima

36367 Povrat pomoći primljenih od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima

4.3. Planiranje i evidentiranje beskamatnog zajma

Dopunama Općeg poreznog zakona i Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona iz ožujka ove godine omogućena je odgoda i/ili obročna otplata nastalih i/ili dospjelih poreznih obveza, u slučaju da posebne okolnosti utječu na mogućnost podmirivanja poreznih obveza, a naknadnim izmjenama i dopunama istog Zakona uvedena je mogućnost oslobođenja poreznih obveznika podmirivanja poreznih obveza u cijelosti ili djelomično, ako im je zbog posebnih okolnosti odlukama nadležnog tijela rad zabranjen, odnosno onemogućen ili znatno otežan. Također je propisano da će porezni obveznik koji je za vrijeme trajanja posebnih okolnosti ostvario mjeru potpore za očuvanje radnih mjeseta sufinanciranja plaća, biti oslobođen obveze plaćanja javnih davanja za sufinancirane neto plaće.

S obzirom na to da primjena navedenih propisa utječe na proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u smislu smanjenja prihoda od poreza, izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2020. (Narodne novine, br. 42/20) propisano je da će Republika Hrvatska osigurati sredstva beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeća obveza. Na temelju navedenoga zakona donesen je, kao provedbeni akt, Naputak o načinu isplate beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne)

samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine, br. 46/20), kojim se propisuje način ostvarivanja prava na beskamatni zajam, sustav izještavanja te način vođenja evidencija.

Uz mjere oslobađanja, odgode i/ili obročne otplate poreza i prikeza, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dana je mogućnost uzimanja beskamatnog zajma do visine poreza na dohodak i prikeza porezu na dohodak čije je plaćanje oslobođeno, odgođeno i/ili je odobrena obročna otplata odnosno do visine izvršenog povrata i prema raspoloživim sredstvima državnog proračuna. Prema Naputku, FINA jednom mjesечно obavještava jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave – korisnike zajma o visini poreza na dohodak i prikeza koji se neće platiti zbog oslobođenja i čije je plaćanje odgođeno i/ili je odobrena obročna otplata te o visini izvršenog povrata poreza i prikeza po godišnjem obračunu. Ministarstvo financija jednom mjesечно izještava jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave o doznačenim sredstvima zajma na e-mail adresu navedenu u zahtjevu kojim je tražen beskamatni zajam.

Povrat zajma propisan je Naputkom u tri modela:

- otplata sredstava zajma isplaćenog na temelju poreza na dohodak i prikeza čije je plaćanje odgođeno i/ili je odobrena obročna otplata vršit će se Ministarstvu financija na račun državnog proračuna sukcesivno u visini naplate odgođenog i/ili obročnom otplatom danog poreza i prikeza;
- otplata sredstava zajma u visini povrata poreza na dohodak i prikeza po godišnjoj prijavi moguća je najduže u roku od godinu dana;
- otplata sredstava zajma danog na ime poreza na dohodak i prikeza čijeg je plaćanja porezni obveznik oslobođen utvrdit će se u propisu kojim će biti utvrđeno izvršavanje Državnog proračuna za 2021. godinu.

Beskamatni zajam koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zatražile i do bilo temeljem navedenoga Naputka, planira se i knjigovodstveno evidentira kao kratkoročni zajam.

U skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, primljeni kratkoročni krediti i zajmovi koji se vraćaju u istoj godini evidentiraju se isključivo odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa skupine 26 Obveze za kredite i zajmove i zaduženjem računa novčanih sredstava.

Kratkoročni zajmovi koji se vraćaju u sljedećoj godini, sukladno članku 60. i 62. navedenog Pravilnika, evidentiraju se odobrenjem računa primitaka od zaduživanja u skupini 84 Primici od zaduživanja i zaduženjem novčanih sredstava te odobravanjem računa obveza za zajmove u skupini 26 Obveze za kredite i zajmove i zaduženjem računa ispravka izvora vlasništva u skupini 91 Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora. Slijedom navedenoga, u slučaju da jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne vrati beskamatni zajam do kraja 2020. godine, za preostali iznos glavnice treba evidentirati primitke od zaduživanja (odobrenjem računa 84711 Primljeni zajmovi od državnog proračuna - kratkoročni i zaduženjem računa iz podskupine 912 Ispravak vlastitih izvora za obveze), a u sljedećoj godini evidentira otplatu zajma zaduživanjem računa izdataka za otplatu glavnice u skupini 54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova i odobrenjem novčanih sredstava te zaduženjem računa obveza u

skupini 26 Obveze za kredite i zajmove i odobrenjem računa ispravka izvora vlasništva u skupini 91 Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iznos beskamatnog zajma koji će vratiti u 2020. godini neće planirati u proračunu za 2020. godinu. Preostali iznos zajma koji planira vratiti u sljedećoj godini, u 2020. treba planirati na podskupini 847 Primljeni zajmovi od drugih razina vlasti, a u 2021. na podskupini 547 Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti.

Temelj za knjigovodstveno evidentiranje beskamatnog zajma u poslovnim knjigama su obavijesti koje FINA dostavlja jedinicama. Međutim, podaci iskazani u specifikacijama prihoda odnosno izvještajima po vrstama poreza i priteza na dohodak (P-2/1) dobivenim od FINA-e razlikuju se od podataka na navedenim obavijestima. Prema saznanjima Ministarstva financija FINA u navedenoj dnevnoj specifikaciji odnosno izvještaju na vrsti prihoda 1406 Predujam poreza i priteza na dohodak od nesamostalnog rada, pored stvarnih uplata prihoda od poreza na dohodak i priteza porezu na dohodak, iskazuje i namirenje nedostajućeg iznosa za povrat poreza i priteza porezu na dohodak. Znači, iako prihod od poreza i priteza nije naplaćen na zajednički račun, namirenje iz državnog proračuna iskazano je kao naplaćeni prihod na uplatnom računu 1406. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su stoga iznos iskazan na vrsti prihoda 1406, a koji se odnosi na namirenje nedostajućeg iznosa za povrat poreza i priteza, evidentirale u okviru odjeljka 6111 Porez i pritez na dohodak od nesamostalnog rada. Navedeni iznos nedostajućih sredstava ne iskazuje se u okviru odjeljka 6111 Porez i pritez na dohodak od nesamostalnog rada, već kao obveza za primljeni beskamatni zajam u okviru odjeljka 26711 Obveze za zajmove iz državnog proračuna.

Slijedom navedenog, jedinice koje su temeljem dnevnih specifikacija iznos nedostajućih sredstava za izvršenje povrata namirenih na teret državnog proračuna iskazale u okviru odjeljka 6111 Porez i pritez na dohodak od nesamostalnog rada, iznos navedenih sredstava moraju stornirati s odjeljka 6111 Porez i pritez na dohodak od nesamostalnog rada te evidentirati kao obvezu odobrenjem odjeljka 26711 Obveze za zajmove iz državnog proračuna.

Nakon navedenih knjiženja ukupan iznos povrata prema obavijestima mora biti iskazan na dugovnoj strani odjeljka 6117 i potražno na obvezama 26711. Osnovni računi podskupine 611 moraju se evidentirati prema dnevnoj specifikaciji uplata na račun 17 zaprimljenoj od FINA-e s tim da podatak na vrsti prihoda 1406 treba biti umanjen za povrat poreza na dohodak i priteza porezu na dohodak koji je namiren iz državnog proračuna.

5. DOSTAVA DOKUMENATA I UNOS PODATAKA

5.1. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu

Sukladno članku 40. Zakona o proračunu, načelnik, gradonačelnik i župan obvezni su dostaviti Ministarstvu financija sljedeće akte:

- Proračun za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine,
- Odluku o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

- Izmjene i dopune Proračuna te izmjene i dopune navedene odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Odluku o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako predstavničko tijelo ne donese proračun prije početka proračunske godine.

Načelnik, gradonačelnik i župan su navedene akte, sukladno navedenim Zakonskim odredbama, obvezni dostaviti Ministarstvu financija u roku od 15 dana od njihova stupanja na snagu na način i u obliku utvrđenom uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U Uputama iz prethodnih godina istaknuto je kako su jedinice u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu. Stoga još jednom ukazujemo na obvezu dostave **linka** na internetsku stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj su navedeni akti objavljeni.

Sukladno članku 112. Zakona o proračunu, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj, isti se dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

Godišnje izvještaje o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije potrebno dostavljati u papirnatom obliku ni Ministarstvu financija niti Državnom uredu za reviziju.

Sukladno uputama iz prethodnih godina, a isto vrijedi i za razdoblje 2021. – 2023.:

- **Ministarstvu financija je potrebno na e-mail adresu lokalni.proracuni@mfin.hr dostaviti isključivo link** na internetsku stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj je izvještaj objavljen.
- **Državnom uredu za reviziju podatak o linku potrebno je dostaviti** na e-mail Državnog ureda za reviziju i to:
 - Grad Zagreb na e-mail Središnjeg ureda Državnog ureda za reviziju,
 - dok su druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne dostaviti link izvještaja na e-mail područnog ureda Državnog ureda za reviziju na čijem području je sjedište jedinice.

Sve e-mail adrese su objavljene na mrežnoj stranici Državnog ureda za reviziju <http://www.revizija.hr/hr/kontakt/>.

5.2. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti

Sukladno članku 79. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi predsjednik predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužan je na ocjenu zakonitosti dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt nadležnom tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu opći akt zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na

postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovnikom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta.

Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:

1. **Proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine** (čl. 39. st. 1. Zakona o proračunu),
2. **Odluke o izvršavanju Proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke** (čl. 14. st. 1. Zakona o proračunu),
3. **Izmjena i dopuna Proračuna** (čl. 39. st. 2. Zakona o proračunu),
4. **Odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne regionalne samouprave** (čl. 42. st. 2. Zakona o proračunu) i
5. **Odluke o porezima** (čl. 42. i 43., a u svezi sa člankom 53. Zakona o lokalnim porezima, Narodne novine, br. 115/16 i 101/17).

Nadzor zakonitosti akata od rednog broja 1. do 4. provodi Sektor za finansijski i proračunski nadzor, dok nadzor zakonitosti akta pod rednim brojem 5. provodi Porezna uprava.

Dakle, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su opće akte iz nadležnosti Ministarstva financija (proračun, odluku o izvršavanju proračuna, izmjene i dopune proračuna, te odluku o privremenom financiranju) u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta **dostaviti poštom u papirnatom obliku na adresu Ministarstvo financija, Sektor za finansijski i proračunski nadzor, Katančićeva 5, Zagreb.**

5.3. Dostava ugovora te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima (Obrazac IZJS - Izvješće o zaduženju/jamstvu/suglasnosti)

Zakonom o proračunu i Pravilnikom o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana je obveza i rok dostave Ministarstvu financija ugovora o zaduženju, izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima na Obrascu IZJS - Izvješće o zaduženju/jamstvu/suglasnosti. Skenirani ugovori i Obrasci IZJS (potpis župana/gradonačelnika/načelnika i pečat) **dostavljaju se na e-mail adresu Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr u propisanom roku.**

5.4. Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe

Za potrebe statističkog praćenja, u posebnu web aplikaciju Ministarstva financija „Finansijski planovi JLP(R)S“ (raspoloživu na stranici: <https://www3.apis-it.hr/wab/servlet/proweb/webjprs/LogIN>), jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i prethodnih godina, unose podatke iz sljedećih dokumenata:

- proračuna za 2021. i projekcija za 2022. i 2023.,
- privremenog financiranja za 2021. (u slučaju donošenja odluke o privremenom financiranju) i
- svih izmjena i dopuna proračuna za 2021.

Sve podatke u aplikaciju treba unositi kontinuirano, najkasnije 15 dana od dana stupanja na snagu svakog pojedinog dokumenta planiranja.

Upute za pristup i korištenje aplikacije dostupne su na mrežnoj stranici Ministarstva finansija na adresi <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/elektronicka-dostava-podataka/204>.

6. PLANIRANJE RASHODA PRORAČUNSKIH KORISNIKA U SKLOPU DECENTRALIZIRANIH FUNKCIJA

Ukupan iznos sredstava potreban za osiguranje minimalnih financijskih standarda (bilančnih prava) u 2021. godini planira se na razini prethodne, odnosno 2020. godine.

Tijela državne uprave koja su nadležna za decentralizirane funkcije u suradnji s nositeljima decentraliziranih funkcija županijama, Gradom Zagrebom, gradovima i općinama, te u skladu s potrebama krajnjih korisnika (ustanova), **određuju raspodjelu sredstava unutar zadanih limita za svaku pojedinu decentraliziranu funkciju.**

Sredstva pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u 2021. godini, kao i 2020. godine, bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu tijela (ministarstva i druga tijela državne uprave) nadležnog za određenu decentraliziranu funkciju. Radi se o sredstvima namijenjenima nositeljima decentraliziranih funkcija (županijama, Gradu Zagrebu, gradovima i općinama) koje iz namjenskog udjela poreza na dohodak ostvare manje sredstava nego im je potrebno za dostizanje minimalnih financijskih standarda te imaju pravo na pomoći izravnjanja.

Na temelju odredaba Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Vlada donosi, na godišnjoj razini, uredbu o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za proračunsku godinu. Vlada navedenom uredbom i svojim odlukama o minimalnim financijskim standardima utvrđuje bilančna prava, odnosno sredstva potrebna za osiguranje minimalnih financijskih standarda preuzetih decentraliziranih funkcija te način izračuna i doznake iznosa pomoći izravnjanja. Odluke o minimalnim financijskim standardima Vlada donosi, također na godišnjoj razini, na temelju odredaba posebnih zakona.

7. NAJAVA: NOVOSTI KOJE DONOSI NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANCIRANJU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak predlaže se snižavanje poreznih stopa s 24% na 20%, odnosno s 36% na 30%, koje se primjenjuju pri oporezivanju godišnjih i konačnih dohodaka te paušalnog oporezivanja djelatnosti. Kako bi se ublažio pad prihoda proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u pripremi je Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedenim izmjenama i dopunama Zakona mijenja se udio raspodjele u porezu na dohodak na sljedeći način:

1. udio općine, odnosno grada se povećava sa 60% **na 74%**
2. udio županije se povećava sa 17% **na 20%**

3. udio za decentralizirane funkcije **ostaje 6%**
4. **udio za fiskalno izravnjanje od 17% se ukida iz raspodjele.**

Model fiskalnog izravnjanja koji se primjenjuje temeljem važećeg Zakona, temelji se na kapacitetu ostvarenih poreznih prihoda, referentnoj vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda te sredstvima prikupljenima iz udjela u porezu na dohodak za fiskalno izravnjanje po stopi od 17%.

Novost je da će se navedenim izmjenama i dopunama Zakona, umjesto udjela fiskalnog izravnjanja od 17%, koji se izdvaja iz poreza na dohodak, sredstva fiskalnog izravnjanja osiguravati u državnom proračunu.

Za potrebe izračuna i raspodjele sredstava fiskalnog izravnjanja i dalje ostaju važni sljedeći parametri:

1. *Kapacitet ostvarenih poreznih prihoda i*
2. *Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda.*

Zakon posebno definira Kapacitet ostvarenih poreznih prihoda za općine, odnosno gradove, a posebno za županije.

Kapacitet ostvarenih poreznih prihoda općine, odnosno grada definiran je kao petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području pojedine općine, odnosno grada te prihoda od prikeza koji bi općina, odnosno grad ostvario uvođenjem najviše propisane stope prikeza po stanovniku te općina, odnosno grada.

Kapacitet ostvarenih poreznih prihoda županije definiran je kao petogodišnji prosjek prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području pojedine županije po njenom stanovniku. Pri tome se petogodišnji prosjek prihoda od poreza na dohodak množi s udjelom koji županijama pripada temeljem raspodjele prihoda od poreza na dohodak propisane ovim Zakonom, po stanovniku te županije.

Zakonom su također definirane Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za općine, za gradove i za županije.

Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za općine utvrđuje se kao petogodišnji prosjek prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području svih općina i prihoda ostvarivih od najviše zakonom propisane stope prikeza po stanovniku za općine ukupno. Tako dobivena referentna vrijednost uvećava se za 50% svoje vrijednosti kako bi se s jedne strane smanjila iznimno velika razlika između referentne vrijednosti za općine i referentne vrijednosti za gradove uzimajući u obzir zakonom propisane obveze općina i gradova te javne usluge koje pružaju, a s druge strane, ipak, kroz različite referentne vrijednosti, prepoznale posebnosti općina, odnosno gradova.

Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za gradove utvrđuje se kao petogodišnji prosjek prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području svih gradova i prihoda ostvarivih od najviše zakonom propisane stope prikeza po stanovniku za gradove ukupno.

Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za županije utvrđuje se kao petogodišnji prosjek prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području svih županija pomnožen s udjelom u porezu na dohodak koji županijama pripada temeljem raspodjele prihoda od poreza na dohodak, po stanovniku za županije ukupno.

Iz izračuna *Referentnih vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za gradove i za županije*, izuzet je Grad Zagreb koji bi zbog svoje veličine fiskalnog kapaciteta narušio stvarnu sliku prosječne vrijednosti fiskalnog kapaciteta gradova i županija, odnosno jer bi njegovo uključivanje, zbog veličine fiskalnog kapaciteta u odnosu na sve ostale jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, prouzročilo nerealan izračun za te jedinice.

Razlika *Kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda općine, grada i županije i Referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za općine, za grad i za županije*, pomnožena s ukupnim brojem stanovnika pojedine jedinice čini iznos sredstava potreban za fiskalno izravnanje do pune referentne vrijednosti **za svaku općinu, grad i županiju**.

Udio općine, grada i županije u sredstvima fiskalnog izravnjanja u punom iznosu za sve općine, gradove i županije, kao i kapacitet ostvarenih poreznih prihoda i referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda, utvrđuju se za svaku proračunsку godinu.

Zbroj sredstava fiskalnog izravnjanja u punom iznosu za svaku općinu, grad i županiju predstavlja ukupna sredstva fiskalnog izravnjanja u punom iznosu.

Sredstva fiskalnog izravnjanja u punom iznosu za pojedinu općinu, grad i županiju **čine udio sredstava fiskalnog izravnjanja** za pojedinu općinu, grad i županiju u **ukupnim sredstvima fiskalnog izravnjanja u punom iznosu**.

Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje imaju pravo na sredstva fiskalnog izravnjanja u 2021. godini, sredstva će se isplaćivati dinamikom koja će biti propisana Zakonom o izvršavanju Državnog proračune Republike Hrvatske za 2021. godinu, a najviše do iznosa sredstava utvrđenih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu.

Iznos sredstava fiskalnog izravnjanja za pojedinu općinu, grad i županiju utvrđuje odlukom ministar financija za svaku proračunsку godinu, u skladu s **raspoloživim** sredstvima, kao umnožak udjela sredstava fiskalnog izravnjanja za pojedinu općinu, grad i županiju i **raspoloživog** ukupnog iznosa sredstava izravnjanja za svaku proračunsku godinu.

Odluku o udjelu sredstava fiskalnog izravnjanja za pojedinu općinu, grad i županiju u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnjanja koja su planirana u državnom proračunu za 2021. godinu, donosi ministar financija.

Sredstva fiskalnog izravnjanja koja će u 2021. godini biti raspoloživa za raspodjelu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu u iznosu od 2,0 milijarde kuna.

8. DOSTUPNOST MATERIJALA NA MREŽNOJ STRANICI MINISTARSTVA FINANCIJA

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici, mogu tekst i prilog (Obrasci za izradu Prijedloga finansijskog plana: Opći dio, Plan prihoda i primitaka te Plan rashoda i izdataka) ovih Uputa naći i koristiti s mrežne stranice Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/lokalna-samouprava>.